

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 12.10.2022

No : 52366

Konu: Belediyeye ait banka kredi kartı ile muhtelif harcamalar yapılarak bedelinin mevzuatın öngördüğü belgeler olmaksızın belediye bütçesinden karşılanması sonucunda kamu zararına sebebiyet verildiği hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra,

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

6 sayılı ilamın 1 nci maddesi ile Belediyesine ait banka kredi kartı ile niteliği anlaşılamayan harcamaların yapılarak bedelinin belediye bütçesinden karşılanması sonucunda, TL kamu zararının sorumlularca tazminine hükmedilmiştir.

03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14'üncü maddesinde belediyelerin görev ve sorumlulukları, 60'ıncı maddesinde ise belediyelerin giderleri sayılmıştır.

10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun;

"Harcama talimat/ve sorumluluk" başlıklı 32'nci maddesinde;

"Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur. "

“Giderin gerçekleştirilmesi” başlıklı 33’üncü maddesinde;

“Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir. Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

Gerçekleştirme görevlileri, bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar”.

Düzenlemesi yapılarak da bütçelerden yapılacak harcamaların usul ve esasları belirlenmiştir.

Öte yandan, 15.08.2007 tarihli ve 26614 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin “Ödeme belgeleri ve bağlanacak kanıtlayıcı belgeler” başlıklı 4’üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde;

“Kesin ödemelerde; bütçeden nakden veya mahsuben yapılacak kesin ödemelerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ekindeki Ödeme Emri Belgesine harcamanın çeşidine göre bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler kanıtlayıcı belge olarak eklenir.” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde; belediyelerin yapacakları harcamaların ilgili mevzuatta düzenlenen usuller çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve ödeme emri belgelerine de yine mevzuatın aradığı harcamalara ilişkin belgelerin eklenmesi gerekmektedir.

Ancak, ödeme emirlerine ekli belgeler incelendiğinde; sadece belediye adına açılmış kredi kartına ait hesap ekstreleri ve de doğrudan temin onay belgesinin düzenlendiği; herhangi bir fiş, fatura ya da başkaca kanıtlayıcı bir dokümanın bulunmadığı görülmüştür. Söz konusu kredi kartı hesap özetlerinin detayları incelendiğinde; sorgu konusu harcamaların muhtelif konaklama, seyahat, yemek, giyecek gibi farklı kalemlerden yapıldığı ve harcamalar ile ilgili olarak mevzuatın aradığı hiçbir belgenin ödeme emri belgelerine eklenmediği görülmüş, bu nedenle

de harcamaların mahiyeti anlaşılammıştır. Kaldı ki, savunmalarda her ne kadar bahse konu harcamalara ilişkin olarak firmalardan alınan fiş, makbuz ve fatura gibi kanıtlayıcı belgelerin Belediye yetkililerine teslim edildiği ifade edilmişse de; savunma ekinde herhangi bir kanıtlayıcı belge de sunulmamıştır. Savunmalarda harcamaların ilçe amatör spor kulübünün ihtiyaçlarına ilişkin olarak yapıldığı söylene de, bu konuda da herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmamıştır.

Dolayısıyla, Belediyesi tarafından, mevzuatın öngördüğü belgeler olmaksızın kredi kartıyla yapılan ödemeler; 5018 sayılı Kanunun 71'inci maddesinde; "kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması" şeklinde tanımlanan kamu zararına sebebiyet vermiştir.

Bu itibarla, temyiz talebinde bulunan sorumluların itirazlarının reddedilerek 6 sayılı ilamın 1. maddesi ile verilen TL'nin tazminine ilişkin hükmün TASDİKİNE,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 06.07.2022

No : 52280

Konu: Kentsel dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen kamulaştırma işlemlerinde malik olmayan kişilere sahte belgelerle kamulaştırma bedeli ödenmesi suretiyle kamu zararına neden olunması hk.

Duruşma talebinde bulunan, ve Sayıştay Savcısının sözlü açıklamalarının dinlenmesinden ve dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra,

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

578 sayılı Ek İlâmin 2. maddesiyle kentsel dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen kamulaştırma işlemlerinde malik olmayan kişilere sahte belgelerle kamulaştırma bedeli ödenmesi sonucu oluşan TL tutarında kamu zararı için verilen tazmin hükmünün 14.07.2021 tarih ve 49915 sayılı Temyiz Kurulu Kararıyla tasdikine karar verilmiştir.

Esas Yönünden İnceleme:

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin "Kamulaştırma bedelleri" başlıklı 41'inci maddesinde;

"(1) 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca yapılacak kamulaştırma bedellerinin ödenmesinde;

a) Satın alma usulü uygulanarak yapılacak kamulaştırmalarda;

1) Kamulaştırma kararı,

2) Kıymet takdir komisyonu kararı,

3) Malik veya yetkili temsilcisi ve uzlaşma komisyonu tarafından imzalanmış tutanak,

4) Taşınmazın idare adına ferağının verildiğine ilişkin resmi senedin onaylı örneği

ödeme belgesine eklenir.

b) Satın alma usulünün uygulanmadığı kamulaştırmalarda;

1) Kamulaştırma kararı,

2) Kıymet takdir komisyonu kararı,

3) Bedelde taraflarca mahkemede anlaşmaya varıldığı durumlarda, idarenin anlaşma yapıldığına ilişkin yazısı,

4) Tarafların bedelde anlaştığı veya tarafların anlaşmaması halinde hakim tarafından tespit edilen kamulaştırma bedelinin (bedeli taksitle ödenmek üzere yapılan kamulaştırmalarda ilk taksitin) hak sahibi veya zilyedi adına bankaya yatırılması veya ileride belli olacak veya hak sahipliğini ispat edecek kişi adına bankada bloke edilmesi hususunda idareye süre verildiğine ilişkin mahkeme talimatı

ödeme belgesine eklenir.”

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmünün aksine, kentsel dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen kamulaştırma işlemlerine ilişkin rapor dosyası eki ödeme emri belgelerinin ekinde; malik veya yetkili temsilcisi ve uzlaşma komisyonu tarafından imzalanmış tutanağının, taşınmazın idare adına ferağının verildiğine ilişkin resmi senedin onaylı örneğinin bulunmadığı, tapu aslı veya onaylı sureti olmadan tapu fotokopilerine binaen kişilere, kamulaştırma bedellerinin ödendiği anlaşılmış, Belediye Teftiş Kurulu Başkanlığınca ilgililer hakkında yapılan soruşturma üzerine Belediye Başkanlığı tarafından Cumhuriyet Başsavcılığına şikâyetle bulunulmuş ve Savcılık tarafından bu hususta 2012/11629 sayılı Hazırlık Dosyası ile soruşturma açılmış, 1. Ağır Ceza Mahkemesi ise 24.11.2016 tarih ve 2016/340 nolu kararını vermiştir.

Anılan mahkeme kararında, kamulaştırma işlemleri yapılırken tapu aslının görülmediği, öyle ki bazen hiç olmayan bir taşınmazın kamulaştırılmasının yapıldığı, bazen daha önce zaten belediye tarafından kamulaştırılan ve tapu kaydı getirtilse tapuda belediye adına kayıtlı olan bir taşınmazın kamulaştırılmasının yapıldığı, bu dosyalarda olması gereken ve normal kamulaştırma dosyalarında olan bedel tespit komisyonu raporu ya da kıymet takdiri raporu ve enkaz bedel raporu gibi belgelerin dosyada bulunmadığı, dolayısıyla sanıkların bu şekilde ihmali davranışları sonucunda belediyenin kamu zararına uğradığı belirtilmiştir.

Sorumluluk Yönünden İnceleme:

578 sayılı Ek İlamanın 2'nci maddesiyle de, ilama konu kamulaştırma işlemlerinde; tespit tutanaklarını düzenleyen kişinin olduğu, İmar ve

Şehircilik Daire Başkanı, Toplu Konut ve Şube Müdürü ile İnşaat Teknikeri’ün ise düzenlenen bu tespit tutanaklarını imzaladıkları ve bu işlemleri ile kamu zararına neden oldukları 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2015/43 Esas 2016/340 Karar No.lu kararı ile sabit hale geldiği, kamu zararının bir kısmı ahizlerinden bütçe yılı içerisinde tahsil edildiğinden tahsil edilen bu tutar için ilişilecek husus bulunmadığına, bir kısmı ise ahizinden bütçe yılından sonra tahsil edildiğinden tahsil edilen bu tutar için ilişilecek husus kalmadığına, geriye kalan TL’nin ise Harcama Yetkilisi ve Encümen Üyesi olarak sorumluluğu bulunan (İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı), Gerçekleştirme Görevlileri (Emlak ve Kamulaştırma Şube Müdürü) ve (İnşaat Teknikeri) ile’ya (Teknik Ressam- İşçi) ödettirilmesine,

Denetçi tarafından düzenlenen esas sorguda Harcama Yetkilisi ve Encümen Üyesi olarak sorumlu tutulan: (Genel Sekreter), (Mali Hizmetler Daire Başkanı), (Seçilmiş Üye), (Seçilmiş Üye), (Seçilmiş Üye), (Seçilmiş Üye), (Seçilmiş Üye), (Fen İşleri Daire Başkanı) ve (Kültür ve Sosyal İşler Daire Bşk.) ile Gerçekleştirme Görevlisi’nin (İnşaat Mühendisi) ise oluşumunda herhangi bir dâhilleri bulunmadığından kamu zararından sorumlu tutulmamalarına,

Karar verilmiştir.

Kamulaştırma işlemlerinde düzenlenen tespit tutanaklarında kentsel dönüşüm alanı kapsamında bulunan gayrimenkullere ait pafta, ada, parsel bilgileri, ödeme yapılacak mülk sahiplerine ait bilgiler ile bu taşınmazların Büyükşehir Belediyesi adına tescil edildiğine ilişkin bilgiler yer almaktadır. Tespit tutanağında yer alan bilgilerin doğruluğundan doğal olarak bu tutanaklara imza atanlar sorumludur. Ayrıca bu tutanaklarda işçi olarak çalışan teknik ressam olarak imza atmıştır. Daha açık ifadeyle işçi statüsünde çalışan bir işçinin teknik ressam sıfatıyla tutanakları imzalamasına izin verilmiştir.

Kamulaştırma işlemlerinde tespit tutanaklarını düzenleyen kişi’dur. Toplu Konut ve Şube Müdürü ile İnşaat Teknikeri tespit tutanaklarını imzalamışlardır.

İmar ve Şehircilik Daire Başkanı tarafından dilekçesinde kamu zararına yol açan tespit tutanaklarında imzasının olmadığı (Sadece, 28.12.2011 tarih ve 854 sayılı iller Bankasına yazılan yazıda parafının bulunduğu, bu yazının ise, sadece işin içeriğini belirten ekteki tutanakların ilgili birime gitmesini sağlamaktan ibaret olup, kesin ve icrai bir işlem olmadığı) ifade edilmişse de;

Soruşturma iznine esas olan ve İçişleri Bakanlığı Mülkiye Müfettişi ile tarafından hazırlanan 113/8 ve 160/7 Sayılı 18.02.2013 tarihli ön inceleme raporunda da; "sivil vatandaşlar adına sahte müracaat dilekçeleri düzenlendiği, Belediye Meclisi tarafından verilen genel kamulaştırma kararına dayanılarak kamulaştırma dosyası hazırlandığı, İmar ve Şehircilik Dairesinde görev yapan şube müdürü ve inşaat teknikeri tarafından bu dosyaların hazırlanmış olduğu ve daire başkanı' ye sunuldukları, daire başkanı tarafından ise kamulaştırma dosyalarında hangi belgelerin bulunduğu bilindiği halde ve bu dosyalarda gerçekte tapu kaydı, komisyon değerlendirme kararı bulunmamasına rağmen eksik haliyle üst yazı yazılıp kendisinin de üye olduğu Encümen'e sunulduğu, bu şekilde kamulaştırma dosyalarının içinde tapu kaydı aslı ya da onaylı suretleriyle arsa üzerindeki enkaza uygunluğunu gösteren komisyon değerlendirme raporunun bulunması gerektiği halde bu belgelerin dosyada bulunmadığı gözetilmeyerek sanıklar, ve tarafından fikir ve eylem birliği halinde hareket edilerek Başkan Vekiline kararın onaylatılıp diğer üyelere de imza attırıldığı ve bu işlemler sonucunda ... devletin toplam zararının TL olduğu ... gerek sanıklar,, ve hakkında ve gerekse dava dışı diğer kişiler hakkında soruşturma izni verilmesi gerektiği belirtilmiştir." şeklinde yer aldığı üzere Daire Başkanı tarafından ise kamulaştırma dosyalarında hangi belgelerin bulunduğu bilindiği halde ve bu dosyalarda gerçekte tapu kaydı, komisyon değerlendirme kararı bulunmamasına rağmen eksik haliyle üst yazı yazılıp kendisinin de üye olduğu Encümen'e sunulduğu göz önüne alınca birim amiri olarak genel işleyişten de sorumluluğu söz konusudur.

Sahte belgelerle kamulaştırma yapılan taşınmazlara ilişkin olarak 1. Ağır Ceza Mahkemesinde 14 sanık hakkında kamu davası açılmış, açılan bu dava sonucunda sanıkların bir kısmı hakkında beraat, bir kısmı için hapis, bir kısmı için de adli para cezası kararı verilmiş ve böylece somut olayda kimin kusurlu olduğu ve bu kusurlu davranışıyla kamu zararına neden olduğu ortaya konmuştur.

Sonuç olarak; anılan Mahkeme bütün delilleri değerlendirdikten sonra 2015/43 Esas 2016/340 Karar No.lu kararı ile kamulaştırma işlemlerinde malik olmayan kişilere kamulaştırma bedeli ödenmesi nedeniyle (işçi) hakkında kamu zararına dolandırıcılık suçu; suç konusunun önem ve değeri ile sanığın kasta dayalı kusurunun ağırlığı sebebiyle hapis ve adli para cezasına hükmetmiş ve hapis cezasını TL tutarında para cezasına çevirmiştir. Resmi belgede sahtecilik suçundan ise suçun işleniş şekli ve suç konusunun önem ve değerinin yüksekliği nedeniyle 5 yıl hapis cezası verilmiştir.

Yine aynı kararda malik olmayan kişilere kamulaştırma bedeli ödenmesi nedeniyle; İmar ve Şehircilik Daire Başkanı, İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığına bağlı Toplu Konut ve Gece Kondu Şube Müdürü ve İnşaat Teknikeri hakkında, sabit görülen görevi ihmal suçundan dolayı hapis cezasına hükmedilmiş, ancak sosyal ve ekonomik durumları göz önünde bulundurularak hapis cezası adli para cezasına çevrilmiştir. Adli para cezası tutarı için TL, için TL, için ise TL'dir.

Özetle, somut olayda kamu zararına,, ve'ün neden oldukları 1. Ağır Ceza Mahkemesi 2015/43 Esas 2016/340 Karar No.lu kararı ile sabit hale gelmiştir.

Bu itibarla, 14.07.2021 tarih ve 49915 sayılı Temyiz Kurulu Kararında KARAR DÜZELTİLMESİNE MAHAL BULUNMADIĞINA,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 29.06.2022

No : 52263

Konu: Kanalizasyon Şebeke Hattı Yapım İşi kapsamında kazı ruhsat bedeli, yıpranma bedeli ve keşif bedelinin işin şartname ve sözleşme hükümlerine aykırı olarak yüklenici yerine İdare tarafından ödenmesi sonucunda kamu zararına sebebiyet verildiği hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra,

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

İlamda; "..... İlçesi Kanalizasyon Şebeke Hattı Yapım İşi" nde Büyükşehir Belediyesince AYKOME Uygulama Yönetmeliği uyarınca tahakkuk ettirilen kazı ruhsatı bedellerinin işin şartname ve sözleşme hükümlerine göre yükleniciye ait giderler arasında olduğu ve sözleşme bedeli kapsamında yükleniciden tahsil edilmesi gerektiği belirtilerek Kurum bütçesinden ödenen söz konusu tutarlar kamu zararına konu edilmiştir. Temyiz dilekçelerinde ise; Belediyeğe ödenen kazı ruhsat bedelleri ihale konusu işin gerek yaklaşık maliyet hesabına gerekse teklif birim fiyatlara dâhil edilmediğinden, bu giderlerin sözleşme bedeli kapsamında düşünlülemeyeceği, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "altyapı kazı izni harcı" başlıklı mükerrer madde 79'a göre İdarenin yükümlülüğünde olduğu ve Belediyeğe düzenlenen yazıya istinaden ödendiği ileri sürülerek konunun esasına itiraz edilmiştir.

..... Büyükşehir Belediye Meclisinin 12.06.2015 tarih ve 453 sayılı Kararı ile kabul edilen AYKOME Uygulama Yönetmeliğinin;

"Kazı Ruhsatı Verilmesi İşlemleri" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"MADDE 10-(1) Kazı ruhsatı verilmesi işlemleri aşağıdaki gibi gerçekleşmektedir:

a) dahil olmak üzere Büyükşehir Belediyesine bağlı birimlerin kendi birim imkanları ile yapacak oldukları altyapı çalışmaları ile arıza çalışmalarında kazı ruhsatı düzenlenir. Düzenlenen kazı ruhsatı için; zemin tahrip bedeli, yıpranma bedeli, ruhsat bedeli, keşif bedeli ile KDV tahsil edilir, teminat alınmaz. Ancak yaptıkları veya yaptırdıkları işlerden doğacak olumsuzluklardan ilgili birim sorumlu tutulur.

b) dahil olmak üzere Büyükşehir Belediyesine bağlı birimlerin yapacak oldukları altyapı çalışmalarının ihaleli işlerinde ruhsat bedeli, yıpranma bedeli ve keşif bedeli alınarak kazı ruhsatı düzenlenir..." denilmektedir.

..... Genel Müdürlüğünce açık teklif usulü ile ihale edilen "..... İlçesi Kanalizasyon Şebekesi Yapım İşİ"ne ilişkin olarak 02.02.2018 tarihinde TL bedelli birim fiyat sözleşme imzalanmış ve 07.02.2018 tarihinde işyeri teslimi yapılarak işe başlanmıştır. İşe başlandıktan sonra Genel Müdürlüğünce Büyükşehir Belediyesine yazılan 06.03.2018 tarih ve 9313 sayılı Yazı ile 23.650 metre kanalizasyon şebeke hattı yapımı için kazı ruhsatı istenmiş, Büyükşehir Belediyesince düzenlenen aynı tarih ve E.135/10601 sayılı cevabi Yazıda; AYKOME Uygulama Yönetmeliği 10(b) hükmüne göre (tarifelere bağlı olarak) ruhsat bedeli, keşif harcı ve yıpranma bedeli olmak üzere toplam TL kazı ruhsat bedeli hesaplanmış ve'ın bu bedeli Belediyeye ödemesi mukabilinde 06.03.2018-06.04.2018 tarihleri arası için altyapı tesisi açım ruhsatı verilmiştir.

Sözleşme eki İdari Şartnamenin "Teklif fiyata dâhil olan giderler" başlıklı 25'inci maddesinde;

"25.1. İsteklinin sözleşmenin uygulanması sırasında ilgili mevzuat gereğince ödeyeceği her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri ve benzeri giderler ile ulaşım, nakliye ve her türlü sigorta giderleri teklif fiyatına dâhildir.

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Sözleşme konusu işin bedelinin ödenmesi aşamasında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir." hükmüne,

Sözleşme eki Teknik Şartnamenin "1.6 İzinler" maddesinde ise;

"1.6.1 Yüklenici, imalatlara başlamadan önce tüm kamu kurum ve kuruluşlarından gerekli her türlü yetki ve izinleri almakla sorumludur." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden; yüklenicinin ihale konusu imalata başlamadan önce tüm kamu kurum ve kuruluşlarından gerekli her türlü yetki ve izinleri almakla sorumlu olduğu, yüklenicinin sözleşmenin uygulanması

sırasında ilgili mevzuat gereğince ödeyeceği her türlü vergi, resim, harç, yapı kullanım izin belgesi giderleri ve benzeri giderler ile ulaşım, nakliye ve her türlü sigorta giderlerinin, ayrıca bu gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması halinde bu tür artış ya da farkların, sözleşme bedeline dâhil olduğu, yüklenicinin bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamayacağı anlaşılmaktadır. Buna göre; inşaaata başlamadan önce Büyükşehir Belediyesi'nden kazı ruhsatı alınması işlemleri ile kazı ruhsatı bedellerinin ödenmesi yüklenicinin sorumluluğunda olup, anılan bedeller sözleşme ve şartname hükümleri uyarınca teklif fiyata dâhil olan giderler arasında bulunduğundan, bu bedellerin yüklenici yerine Genel Müdürlüğünce ödenmesi ile kamu zararına sebebiyet verilmiştir.

Savunmalarda; kazı ruhsat bedelleri ihale konusu işin yaklaşık maliyet cetvelinde ve birim fiyat tariflerinde yer almadığından, sözleşme bedeli kapsamında düşünölmeyeceği öne sürölmüş ise de; kazı ruhsat bedelleri, imalata bağılı olmayıp, kazı öncesi ödenmesi gereken bir bedel olduğundan, bu giderlerin, her ne kadar adı sözleşmede ayrıca zikredilmemişse de İdari Şartnamenin 25'inci maddesinde bahsedilen giderler kapsamında düşünölmeli gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu itirazlar yerinde görülmemiştir.

Bu itibarla; Genel Müdürlüğü tarafından "..... İlçesi Kanalizasyon Şebeke Hattı Yapım İş'i" ile ilgili olarak kazı ruhsatı düzenlenmesi karşılığında Büyükşehir Belediyesine ödenen kazı ruhsatı bedellerinin (ruhsat bedeli, keşif harcı, yıpranma bedeli) işe ait ihale dokümanı gereğince sözleşme bedeli kapsamında yükleniciden talep edilmesi gerekirken Kurum bütçesinden ödenmesi ile kamu zararına sebebiyet verildiğı anlaşıldığından, konuya ilişkin temyiz itirazları reddedilerek 185 sayılı İlamın 3'üncü maddesiyle verilen TL tutarındaki tazmin hükmünün TASDİKİNE,

TEMYİZ KURULU KARARI

Tarih : 27.04.2022

No : 51653

Konu: Belediyede çalışan bazı birim müdürleri, işçiler ve sivil toplum kuruluşu üyelerine, farklı illere düzenlenen gezilere ilişkin konaklama ve yemek giderlerinin belediye bütçesinden ödenmesi sonucu kamu zararına sebebiyet verildiği hk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra,

GEREĞİ GÖRÜŞÜLDÜ:

26 sayılı İlamın 2'inci maddesiyle; Belediyesinde çalışan bazı birim müdürleri, işçiler ve sivil toplum kuruluşu üyelerine, Bursa ve Ankara'ya düzenlenen gezilere ilişkin yemek giderleri ile Tokat'a düzenlenen geziye ilişkin konaklama ve yemek giderlerinin belediye bütçesinin "Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri" tertibinden ödenmesi neticesinde kamu zararına sebep olduğu gerekçesiyle TL için verilen tazmin hükmünün 08.07.2020 tarih ve 48162 tutanak numaralı Temyiz Kurulu Kararı ile tasdikine karar verilmiştir.

Dilekçiler savunmalarında, önceki savunmalarını tekrarlayarak; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun, "Hemşeri hukuku" başlıklı 13'üncü Maddesi, "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesi, "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesi ve "Belediyenin giderleri" başlıklı 60'ıncı maddesi hükümlerini dayanak göstererek, yapılan harcamaların hemşerilik hukuku kapsamında; sosyal, kültürel ve tanıtım maksatlı yapıldığını belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde;

"..h) Kamu gideri: Kanunlarına veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,..." denilmektedir.

Aynı Kanun'un 8'inci maddesinde ise; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından,

muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu belirtilmiştir. Buna göre bir giderin yapılması için kanuni dayanağının olması gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146'ncı maddesinin ikinci fıkrasında memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevlerin karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemeyeceği, hiçbir yarar sağlanamayacağı belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye'nin Giderleri" başlıklı 60'ıncı maddesinde; "Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve proje giderleri" ibaresine yer verilerek sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve proje giderlerine ilişkin giderlerin Belediye bütçesinden karşılanmasına olanak tanınmıştır.

Yapılan incelemede; Belediyede görev yapan bazı birim müdürleri, işçiler ve sivil toplum örgütü üyeleri için 13.01.2017-15.01.2017 tarihleri arasında Bursa'ya, 28.01.2017-29.01.2017 tarihleri arasında Tokat'a ve 25.03.2017-26.03.2017 tarihleri arasında Ankara'ya tarih ve kültür gezisi düzenlendiği, Bursa ve Ankara gezilerine ilişkin yemek giderlerinin, Tokat gezisine ilişkin de konaklama ve yemek giderlerinin belediye bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

Memur olan birim müdürlerine yönelik yapılan gezi masraflarının karşılanması 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 146'ncı maddesine aykırılık teşkil etmektedir. Sivil toplum örgütü üyeleri için yapılan gezi harcamaları ise 5393 sayılı Kanun'da sivil toplum örgütleriyle ilgili yapılan harcamalar sadece ortak hizmet projeleriyle sınırlı tutulduğundan mevzuata aykırıdır. İşçilerin geziye götürülerek masraflarının karşılanmasına cevaz veren bir hüküm ise ne iş mevzuatında ne de Belediye'nin yaptığı toplu iş sözleşmesinde yer bulmamaktadır. Dolayısıyla yukarıda bahsedilen kişilere yönelik olarak yapılan gezi giderlerinin kanuni dayanağı bulunmadığından bu giderlerin Belediye bütçesinden karşılanması mümkün değildir.

Bunun yanında, 5393 sayılı Kanun'un "Belediye Başkanın Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin birinci fıkrasının (O) bendinde temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmanın belediye başkanının yetkisinde olduğu ifade edilmesine rağmen ödeme emri eki belgelerinde gezi için harcama onayı Kültür ve Sosyal İşleri Müdürü tarafından verilmiştir.

Ayrıca İçişleri Bakanlığının 25.4.1984 gün ve 27302 sayılı onayı ile yürürlüğe konulan Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesinde temsil, ağırılama ve tören giderleri sayılmış olup bu yönergede birim müdürlerinin, işçilerin ve sivil toplum kuruluşu üyelerinin geziye götürülmesine izin veren bir hüküm bulunmamaktadır.

Sonuç itibarıyla; Bursa, Tokat ve Ankara'ya yapılan gezilere birim müdürleri, işçiler ve sivil toplum kuruluşu üyelerinin götürülerek gezi masraflarının karşılanması mahalli müşterek nitelikte bir ihtiyaç olmadığı gibi bu durum Belediye tarafından yapılan herhangi bir sosyal yardım kapsamına da girmemektedir. Kültür, sanat ve turizmi geliştirecek faaliyetler düzenlemek belediyelerin görevidir ancak Belediye içinden ve dışından belirli kişilerin seçilerek masrafları Belediye tarafından karşılanmak üzere başka şehirlere geziler düzenlenmesinin ne hemşehriler arasında sosyal ve kültürel bağların güçlendirilmesiyle ne de kültür, sanat ve turizme katkıda bulunmakla ilgisi bulunmadığından iddialarının kabulü mümkün değildir.

Bu itibarla, sorumlu iddialarının reddedilerek yukarıda yer alan gerekçelerle, 08.07.2020 tarih ve 48162 tutanak numaralı Temyiz Kurulu Kararı ile verilen tasdik hükmünde KARAR DÜZELTMESİNE MAHAL OLMADIĞINA,

Karar verildi.